

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	58/19	11.06.2019
Kommunestyret	24/19	20.06.2019

Sluttbehandling. Kommunedelplan for Skjerstadjorden

Føreliggende dokumenter:

Vedlegg

- 1 KDP Skjerstadjorden Oversiktskart 24.05.2019
- 2 KDP_Skjerstadjorden_Saltdal
- 3 Planbeskrivelse interkommunal plan Skjerstadjorden, 02.05.19
- 4 Planbestemmelser
- 5 MERKNADSMATRISSE FOR INNSPILL TIL KDP SKJERSTADFJORDEN ETTER OFFENTLIG ETTERSYN 06.05..docx
- 6 Alle uttalelser
- 7 Konsekvensutredning
- 8 ROS- analyse
- 9 Temakart; Fiskeri
- 10 Temakart; Friluftsliv
- 11 Temakart; Kystnære fiskeridata
- 12 KDP_Skjerstadjorden_Saltdal. Høringsforslag
- 13 Saltdal KommuneplanA0,.Plankart 2009_2019

Saksopplysninger

Kommunene; Fauske, Bodø og Saltdal har utarbeidet felles kommunedelplan for sjøområdene i Skjerstadjorden. Kommunedelplanen fastsetter rammer for bruk og vern i sjøområdene i de 3 kommunene.

Hensikten med planarbeidet har vært å etablere en felles arealplan for fjordsystemet og en felles forvaltning av fjorden. Planforslaget omfatter kun sjøområdene og øyer i fjorden, en har ikke funnet ressurser til også å ta med kartlegging av den funksjonelle strandsonen og byggegrense mot sjø.

I planprosessen har en valgt å fokusere på å ivareta viktige samfunnshensyn knyttet til natur, friluftsliv, infrastruktur og næringsutvikling. Planen er oppdatert i h.t. sist oppdaterte kunnskapsgrunnlag, både når det gjelder arealformål, bestemmelser og temakart.

Ved høring og offentlig ettersyn kom det inn omfattende merknader knyttet til overnevnte tema, og merknadene med rådmannens vurderinger følger saken som vedlegg til sluttbehandling. Merknadene omhandlet i hovedsak ønske om reduksjon og endring av områder avsatt til akvakultur og ankringsområder, endring av arealformål, og justering/ending av bestemmelser.

Planen og de vurderinger som er tatt, konkluderer med at planen vil være et godt styringsverktøy for den videre utviklingen i fjordsystemet, basert på forutsetningen om bærekraftig forvaltning.

Saksopplysninger

I tilhørende vedlegg er vedlagt kommuneplanens arealdel 2009-2019, kommunedelplan Skjerstadvjorden til høring og endelig planforslag. Dette gir gode muligheter for å se på de endringene som er foreslått i forhold til gjeldende plan.

Bakgrunn

Hensikten med planarbeidet har vært å utarbeide en felles arealplan for fjordsystemet og en felles forvaltning av fjorden, der alle kommunene som har omfatter Skjerstadvjorden inngår i plansamarbeidet; Bodø, Fauske og Saltdal kommune.

Målet med en felles planprosess har vært å utarbeide et helhetlig planforslag, fordelt på tre separate kommunedelplaner, som grunnlag for en felles forvaltning av arealene. Et viktig mål for planleggingen har vært å fremme en langsiktig og bærekraftig bruk og forvaltning av Skjerstadvjorden, der interessene knyttet til havbruk, fiskeri, skipsfart, turisme, friluftsliv og naturmangfold blir ivaretatt.

Planen vil gi grunnlag for god, langsiktig og bærekraftig forvaltning av ressursene, stimulere til samarbeid og verdiskapning, samt utvikle en mer ensartet forvaltningspraksis i planområdet.

I denne saksutredningen til kommunestyret redegjøres det for planprosessen, planstatus og hvilke vurderinger som ligger til grunn for planen for Saltdal kommune sin del av planområdet. De øvrige kommunene vil lage tilsvarende saksutredninger til sine respektive kommunestyre. Alle valg som er gjort vedr. arealbruk, bestemmelser, beskrivelser og vurderinger av risiko og sårbarhet, er gjort i samråd og i fellesskap med de samarbeidende kommunene.

Planprosess

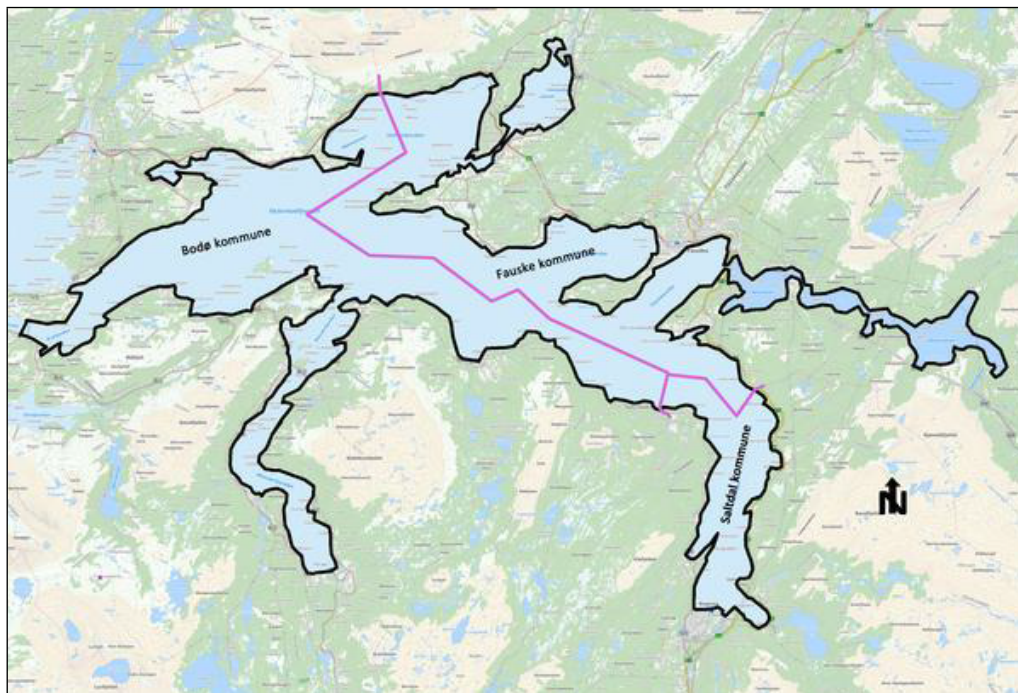
Det ble utarbeidet et felles planprogram for prosessen. Planprogrammet ble vedtatt utsendt til høring og offentlig ettersyn i starten av mai 2017. Brev til interesseorganisasjoner og offentlige myndigheter ble sendt ut den 19.05.2017 og frist for innspill ble satt den 04.08.2017. Det kom inn totalt 41 innspill til planoppstart. Planprogrammet ble vedtatt i Bodø Bystyre 26.10.2017, Fauske kommunestyre 13.12.2017, og Saltdal kommunestyre 09.11.2017.

Offentlig ettersyn: Planforslaget ble lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 22.12.18 – 11.02.19, og det kom inn i alt 40 merknader til planforslaget. Merknadene følger planforslaget som uttrykte vedlegg og er gjengitt og kommentert i egen merknadsmatrise som følger saken som vedlegg.

Underveis i planprosessen har arbeidsgruppen for planarbeidet, bestående av administrasjonen i de tre kommunene, hatt en rekke møter. Det har også blitt gjennomført allmøter, møter med næringsinteresser, interesseorganisasjoner og offentlige myndigheter. Folkemøte gjennomført på Rognan hotell 30. januar.

Planområdet

Planområdet avgrenses i vest mot kommunedelplan for Saltstraumen i Bodø kommune og inkluderer Misvær fjorden, og følger kystkonturen i Skjerstadvfjorden med Saltdalsfjorden. Indre fjordsystemer i Fauske er tatt med, herunder Øvervatnet, Nervatnet og Valnesfjordvatnet. Landområder omfattes ikke av planområdet med unntak av øyer i fjorden.

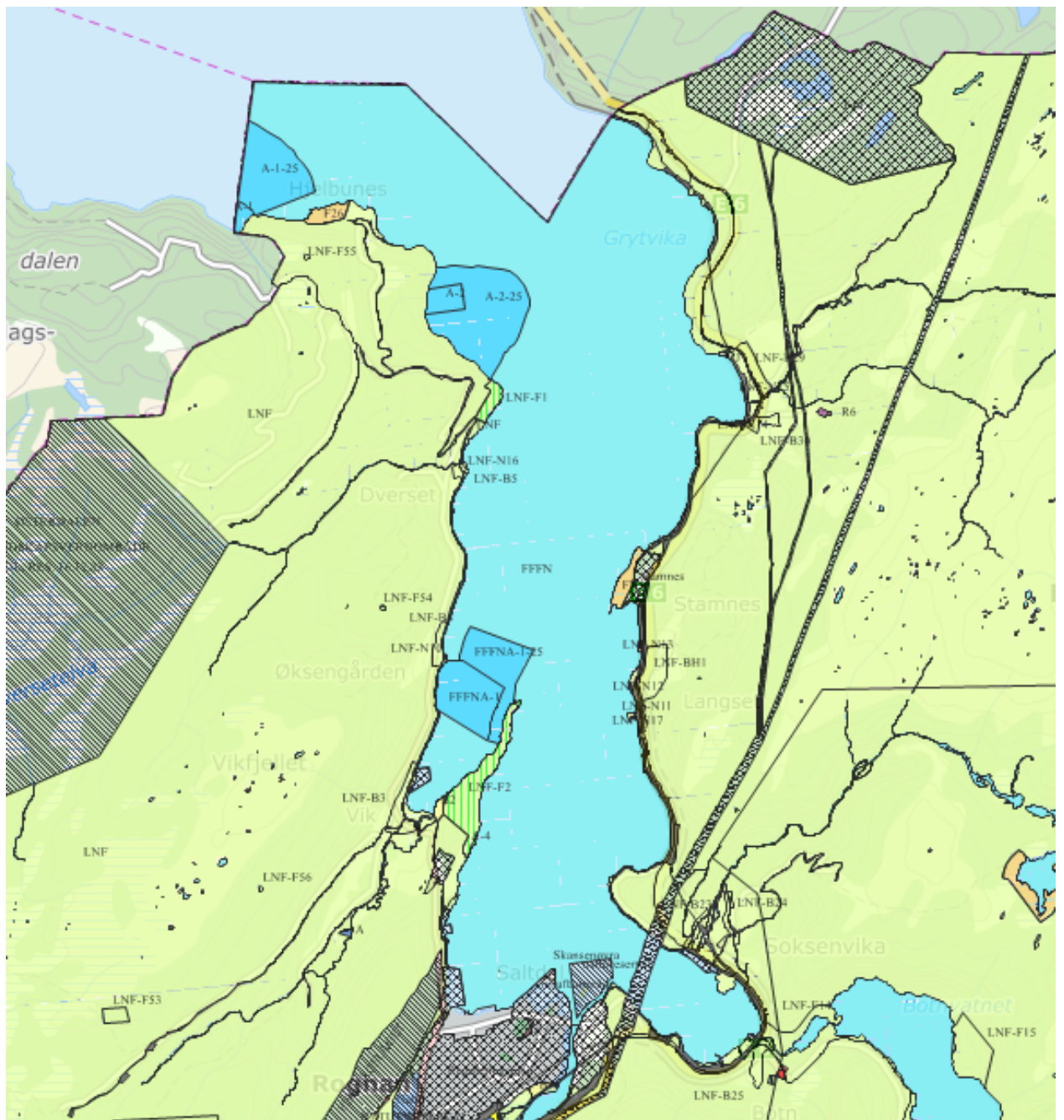
Figur 1 Kartutsnittet viser planområdets beliggenhet og avgrensning

Forhold til planverk

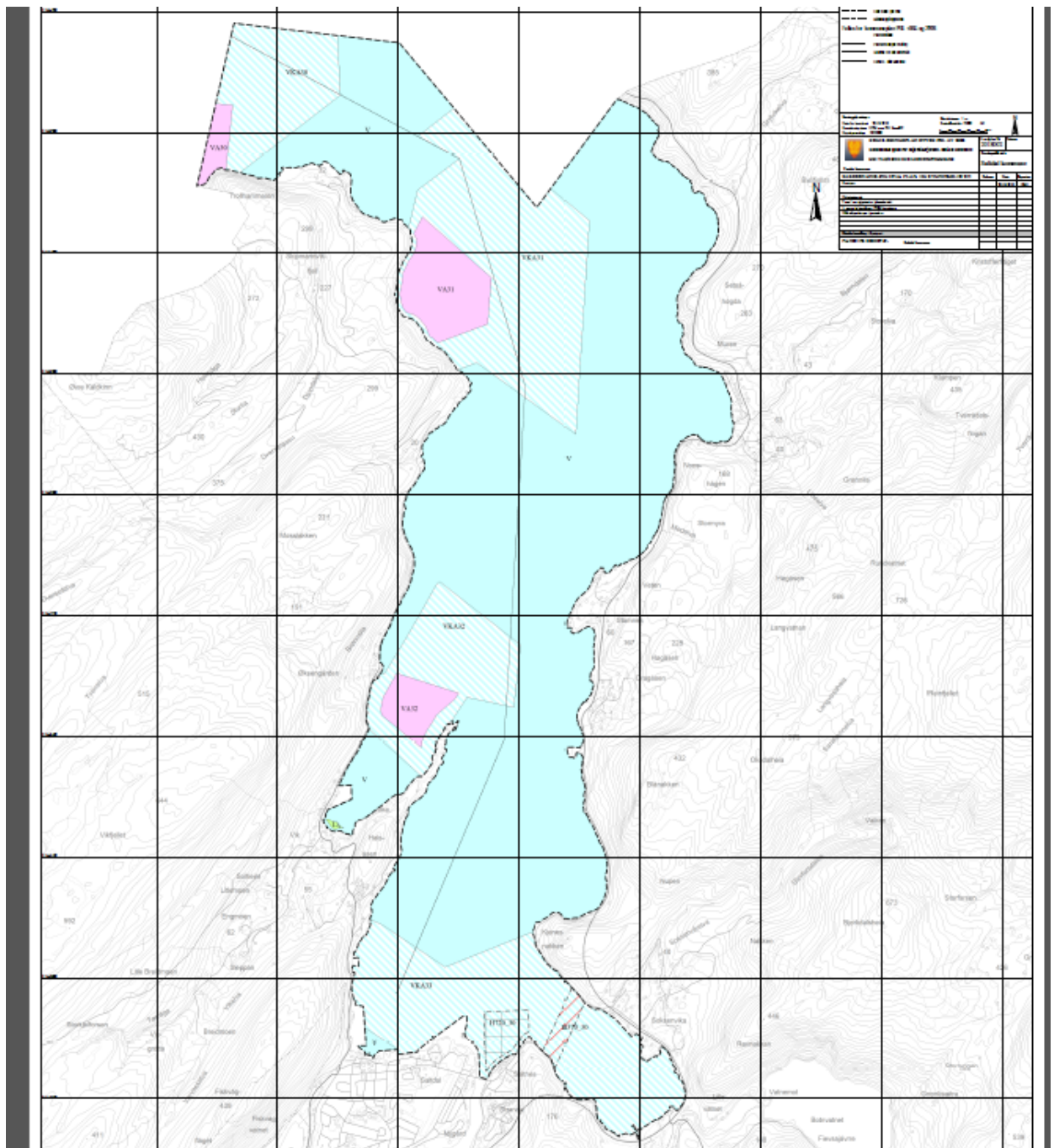
I gjeldende kommuneplaner er fjordområdet i all hovedsak avsatt til bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone såkalt FFFN-område (fiske, ferdsel, friluftsliv og naturområder).

I kommuneplanen for Saltdal kommune 2009-2019 var det avsatt følgende formål:

- Akvakultur kombinert med ferdsel, fiske og friluftsliv, FFFNA-1 (Øksengård)
- Akvakultur kombinert med førtøyningsområder A-2 Daumannvika
- Akvakultur kombinert med førtøyningsområder A-1 Helligvika
- Båndlegging etter lov om naturvern (Skansenøyra)
- Båndlegging etter annet lovverk (faresone høyspentlinje, Saksenvik)

Figur 2 Kommuneplanens arealdel 2009 - 2019

Figur 3 Forslag til ny arealplan

Forhold til lovverk

Dette plansamarbeidet følger reglene om interkommunalt plansamarbeid gitt i Plan- og bygningsloven §9, jfr. §9.1 – § 9.3, når det gjelder planprosess og innhold.

Beskrivelse av planforslaget

I foreliggende plan inngår kun sjøområdene, samt øyer i fjordsystemet. Det har ikke vært kapasitet/ressurser til å gjennomføre en kartlegging og planlegging av strandsonen i fjordsystemet.

Kommunedelplan for Skjerstadvjorden legger til rette for å videreutvikle havbruksnæringa i Skjerstadvjorden innenfor en bærekraftig ramme. På grunn av at lokalitetene som er etablert i fjorden produserer stamfisk er det tatt hensyn til at det er ønskelig med avstander på minimum

5km mellom lokalitetene. Hensikten med avstanden mellom lokalitetene er å hindre spredning av lakselus og sykdom.

Akvakulturområdene og fortøyningsområdene er tilpasset næringens behov samtidig som det tatt hensyn til annen bruk av fjorden og til viktige naturområder. Det er også tatt hensyn til aktsomhetsområde; *Naturfare*, allmenhetens tilgang til strandsonen fra sjøsiden, farleder og viktige natur- og friluftinteresser. Alle tidligere akvakulturområder og forankringsområdet er justert i utstrekning. Det vises til planbeskrivelsen for en fullstendig gjennomgang av tema.

Hele planen er oppdatert i h.t. nasjonale databaser, lover og forskrifter. Dette medfører at enkelte arealformål er nye i forhold til kommuneplanen fra 2009, og enkelte arealformål har blitt justert/endret i utstrekning. Mange av endringer har blitt gjennomført etter innspill fra næringsutøverne, offentlige myndigheter og innbyggere/interesseorganisasjoner. Under følger en oppstilling og kortfattet begrunnelse, utførlig begrunnelse er gitt i planbeskrivelsen.

Nye arealformål

I planen er det avsatt et nytt arealformål, likt for alle de samarbeidende kommunene. Dette formålet benevnes med VKA i plankart og bestemmelser og angir *Kombinerte Områder i Sjø og Vassdrag*. For hvert enkelt område er det tilknyttet egne bestemmelser, og disse sonene omfatter fortøyningsareal i tilknytning til akvakulturanlegg, samt viktige natur og friluftsområder. For nærmere redegjørelse om rammer se bestemmelser og planbeskrivelse. Øyer i fjordsystemet er avsatt som LNFR- områder og vernede områder er avsatt med egen hensynssone.

Endringer av plan etter offentlig ettersyn

Planen ble lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 22.12.18 – 11.02.19, og det kom inn i alt 40 merknader til planen. Merknadene følger planen som uttrykte vedlegg og er gjengitt og kommentert i egen merknadsmatrise som følger saken som vedlegg.

Merknadene omhandlet i hovedsak forslag til justeringer og endring av arealformål av hensyn til interesser knyttet til fiskeri, friluftsliv og natur. Merknadene omhandlet også forslag til endring av bestemmelser og retningslinjer.

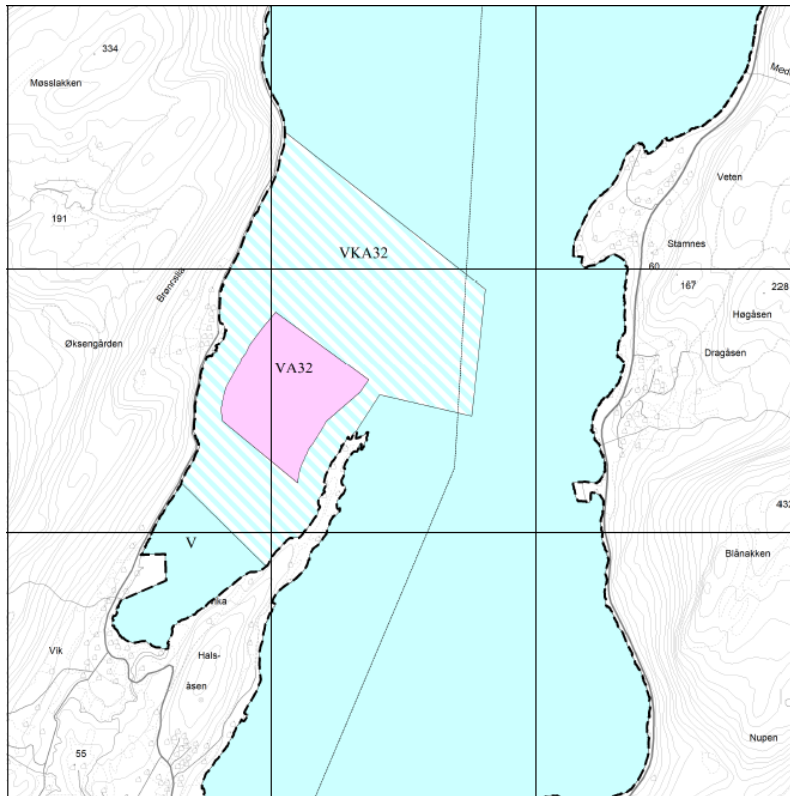
Rådmannens vurdering av innkomne innspill er gjengitt i merknadsmatrisen. Under følger en beskrivelse av de endringer som er gjennomført etter offentlig ettersyn for å imøtekomme merknader til planen.

Endring av arealformål

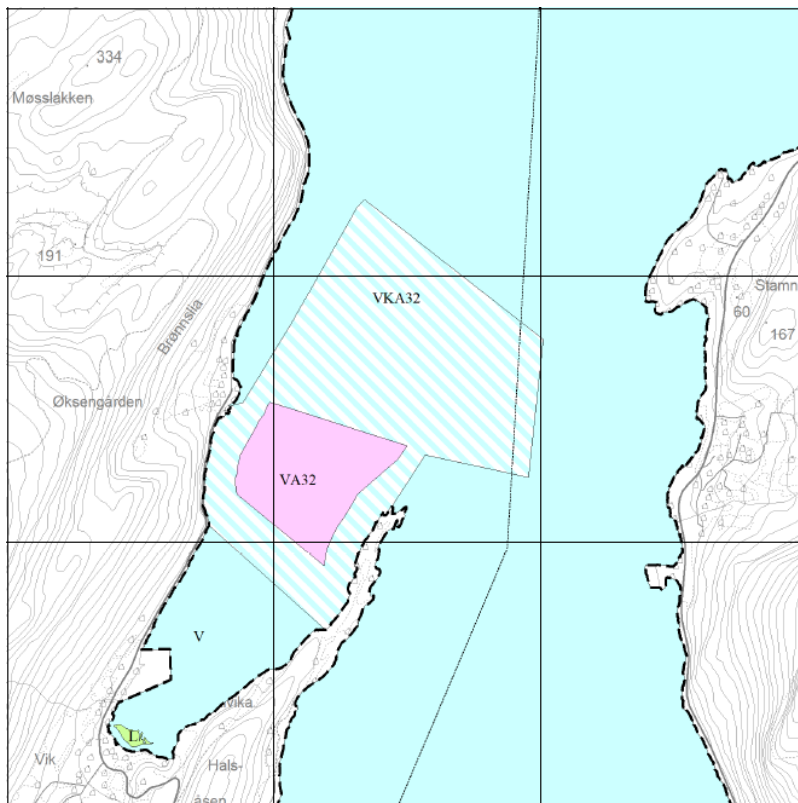
Under temaet endring av arealformål gjennomgås de endringer som er foreslått av rådmannen etter høringen og som nå fremmes som forslag til endelig plan.

VKA32 – Tangodden (forankringsområder):

Sørlige deler av forankringsområdet reduseres (mot Vik). Område endres til kombinert bruk der akvakultur ikke er tillatt. Området foreslått redusert for å ivareta eksisterende fiskeplass for hysefisker (ref. kart fiskeriinteresse). Trekket forankringsområdet lengre nordover vil en kunne komme i konflikt med eksisterende forankringer som er gitt ved dispensasjon og eksisterende forankringer komme utenfor det foreslåtte forankringsområdet.

Figur 4 forslag til plan på høring

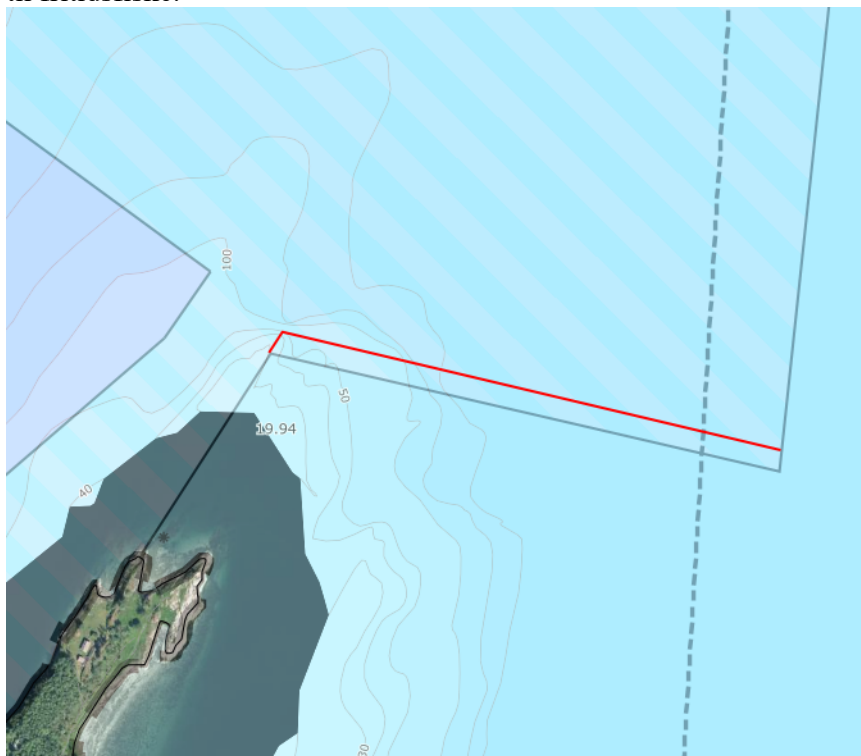

Figur 5 endelig forslag til plan

VKA 32 Tangodden forankring i øst:

Her ligger forankringsområdet på ca. 30 meter. Denne er flyttet ned til en dybde på 100 meter. Grunnen mot vest er viktig å sikre for ankringsfeste for akvakultur. Det vil være i konflikt med friluftinteressene på vestsiden, men en mener at dette er akseptabelt da store deler av området som

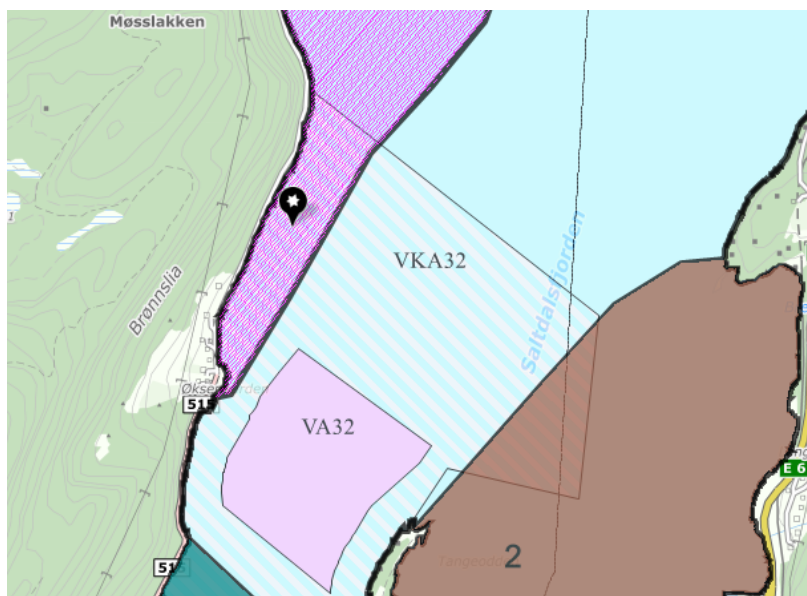
benyttes til fiske fremdeles ivaretas (ref. kart friluftsliv). De dypereliggende områdene benyttes ikke til fritidsfiske.

Figur 6 rød strek viser flytting av område

VKA-32 Tangodden (avgrensning mot vest og Øksengård):

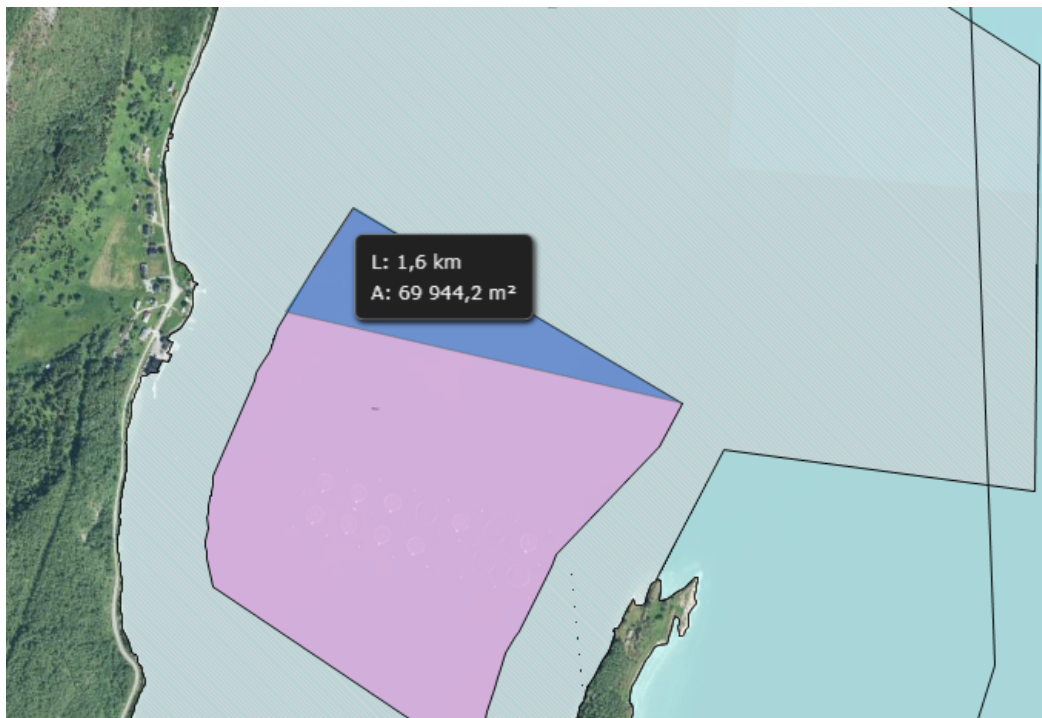
Område markert med stjerne på kart nedenfor vises som i temakart fiskeplasser (garnfiske). Ved offentlig ettersyn var dette området foreslått som forankringsområde. Etter innspill lokalt og fra fritidsfiskere endres dette fra forankringsområde til kombinasjonsområde der akvakultur ikke er tillatt. Innenfor forankringsområdet VKA32 vil det fremdeles være grunne partier (rygger) som forankringsområder der det forekommer fiske, men en mener at reduksjonen ivaretar fritidsfiske på en bedre måte enn høringsforslaget.

Figur 7 Stjerne viser område som tas ut som forankringsområde (rosa skravur)

VA32 Tangodden (akvakultur)

Område markert med blått endres fra VA32 til VKA32 forankringsområder. Ivareta innspill bla fra bebyggelse i vest. Ca. 70 daa endres fra VA32 til VKA32 (forankringsområde).

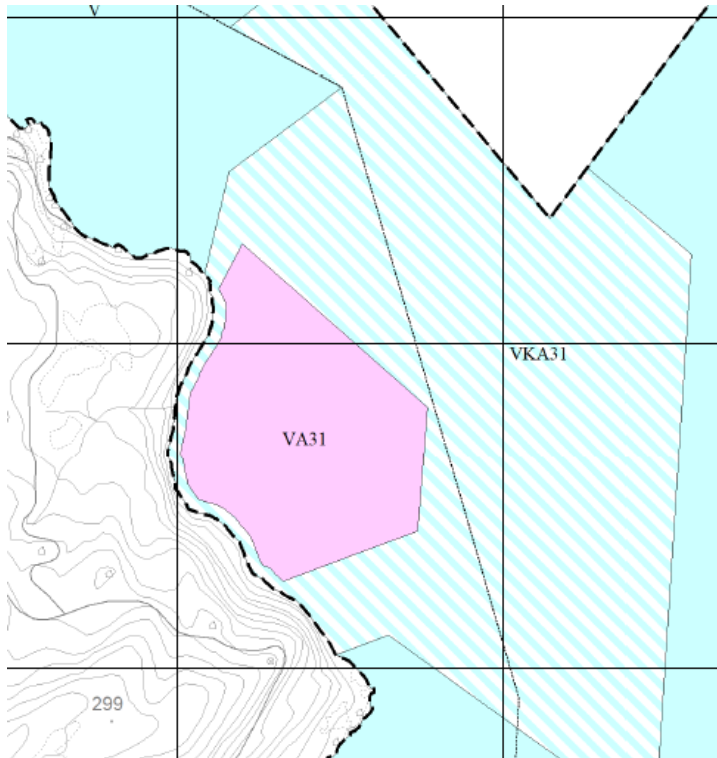
Figur 8 Viser redusert akvakulturområde ved Vik.

VA 31 Daumannvika

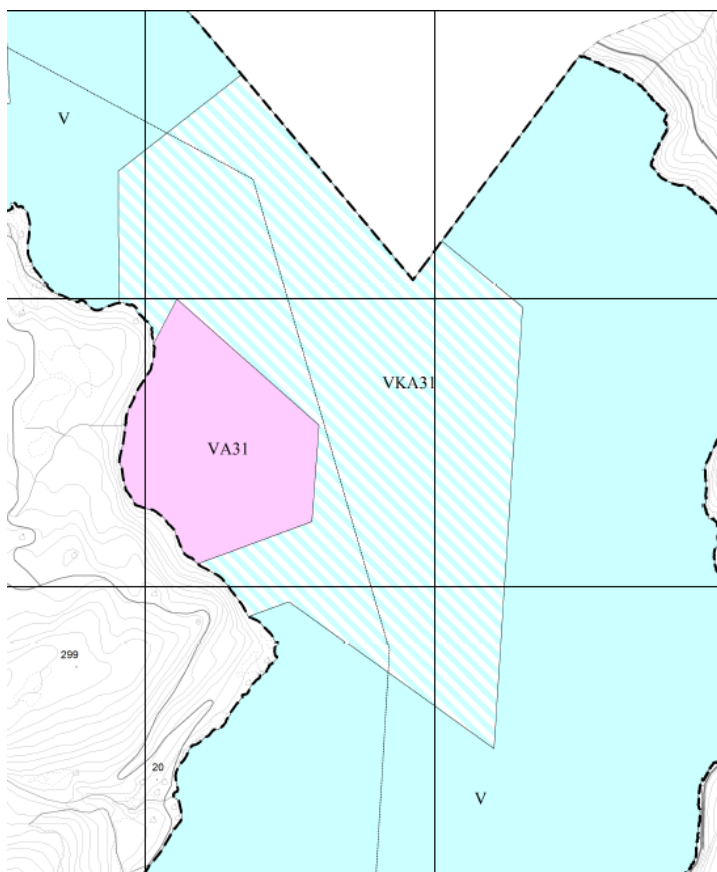
Etter innspill foreslås det en ferdselssone på 50 meter fra land. VA31 endres til VKA33 med tillatelse ankringsfeste på -10 meter mot land (dybde). Åpningen sikrer ferdsel langsmed land og ivaretar næringens behov for utsett av forflåte i VA31.

VKA 31 Daumannvika (forankring)

Endres etter innspill fra Saltdal fritidsfiskarlag m.flere. Deler av forankringsområdet var lokalisert i område med friluftsinnteresser. Ankringsområdet endres til kombinert formål der akvakultur ikke er tillatt.

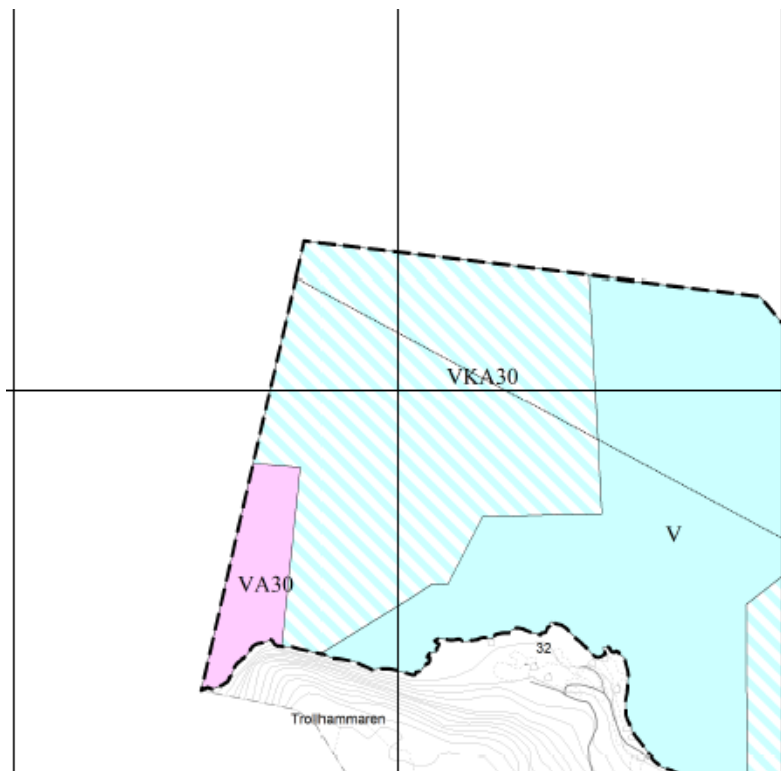
Figur 9 Forslag til endelig arealplan der sone for ferdsel er lagt inn, samt reduksjon i forankringsområder.

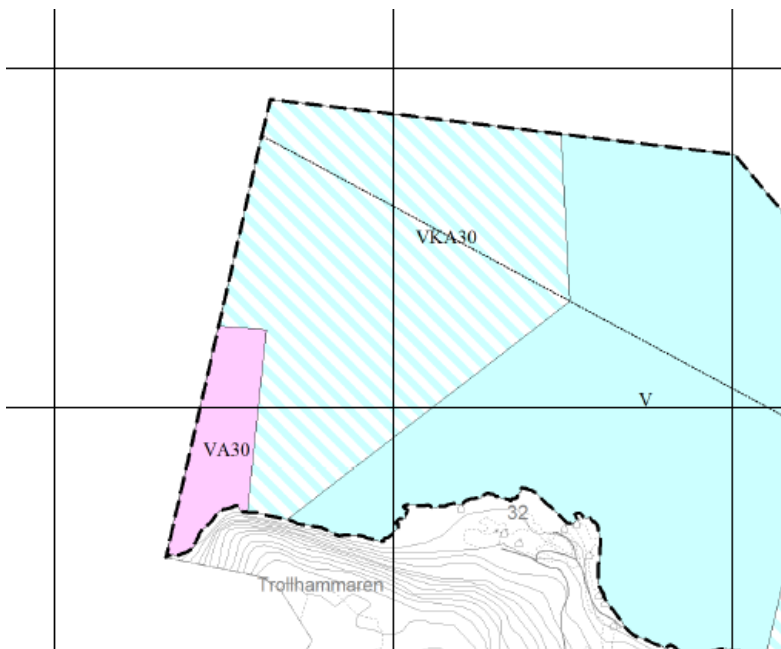
Figur 10 forslag til plan til høring

VKA 30 Helligvika (forankring)

Endres for å ivareta fritidsfiske og friluftsjnteressene. Ankringsområdet endres til kombinert formål der akvakultur ikke er tillatt.

Figur 11 forslag til plan på høring

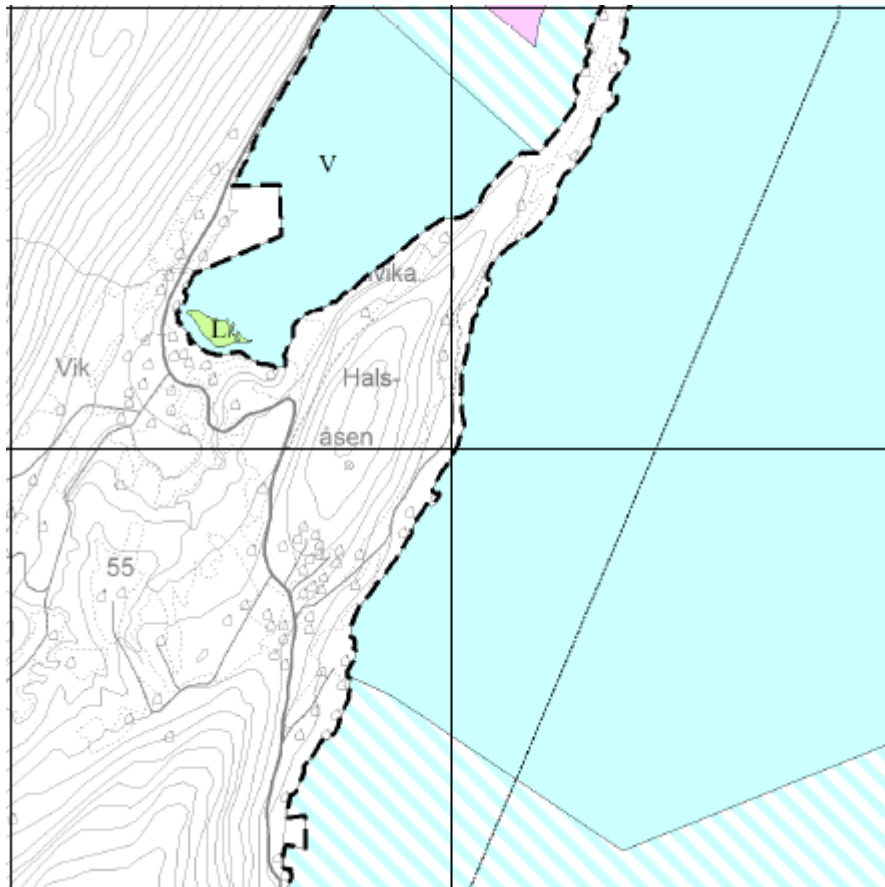

Figur 12 forslag til endelig plan

Nytt arealformål:

LNFR-område (Vikøyra)

Vikøyra tatt inn som LNF-R område. Bestemmelser som øvrige LNFR-områder.

Figur 13 Området merket L viser Vikøyra

Bestemmelser til planen:

Ut over endringer av arealformål har en etter høringen valgt å revidere bestemmelsene på følgende punkt:

§ 2.2. Plankrav

Denne paragrafen er tatt ut av planen da Plan- og bygningsloven gir rammer for hvilke typer tiltak som utløser plankrav. Bestemmelsene til de øvrige arealformålene anses som dekkende, m. h. p. rammer for bruk og vern av ressurser, og ev. utredningskrav.

Vurderinger

Problemanalyse

Foreliggende plan er avpasset i forhold til øvrige interesser i/ved fjordsystemet. Dette har medført at enkelte innspill er hensyntatt og andre er bare delvis ivaretatt (se merknadsbehandling). Planen er tilpasset næringens interesser, samt natur-, friluftsliv og risiko- og sårbarhetstema, og en vurderer at planen vil gi gode rammer for en felles forvaltning av fjordsystemet.

Krav om 0- utslipp

Som det framgår av merknadsbehandlingen har en valgt å ikke sette krav om 0- utslipp fra oppdrettsanlegg som driftes etter allerede gitte konsesjoner. Dette med bakgrunn i at kommunene ikke har anledning til å fastsette bestemmelser i arealplan med tilbakevirkende kraft for eksisterende akvakulturlokaliteter. En har imidlertid valgt å sette krav om rensing/filtrering av inn og utløpsvann for to framtidige lokaliteter ytterst i fjordsystemet (VA2

Kvalvika/Krakovika og VA3 Breivik) i Bodø kommune. Det sistnevnte innebærer at det i framtiden vil bli etablert semilukkede/lukkede anlegg på disse lokalitetene.

Særskilte interesser (natur, friluftsliv og motorisert ferdsel)

I enkelte innspill fra overordnede myndigheter og sektormyndigheter ble det bl.a. opplyst at det var ønskelig at flerbruksområdene i planen (VKA- områdene) og viktige områder for fiskeri skulle avsettes til en- bruksformål; *Natur, Friluftsliv eller Fiskeri*. En har valgt å ikke følge denne anbefalingen da flerbruksområdene i planen omfatter store areal med flere underliggende interesser, og det er viktig for lokalbefolkningen i området at det fortsatt er anledning til å ferdes med båt og å utøve friluftsliv til sjøs innenfor områdene. Vi vurderer også at det ikke er hensiktsmessig å styre motorisert ferdsel på sjø gjennom arealplan, da en slik plan ikke inneholder sanksjonsmuligheter. En har heller ikke valgt å avsette viktige områder for fiskeriene med en- bruks arealformål i planen, da den store sonen (Bruk- og Vern av Sjø og Vassdrag), sammen med temakart for fiskeriinteresser ivaretar interessene på en god måte.

I høringsprosessen har det kommet mange merknader knyttet til avgrensning av akvakulturområdene og ankringsområdene i planen og en har i samarbeid med næringsutøverne funnet å kunne avgrense både akvakulturområdene og ankringsområdene i planen, ref. merknadsmatrisen. Sist revidert plankart og bestemmelser imøtekommer merknadene på en forsvarlig måte, både i forhold til næringsutøverne og i forhold til brukerinteresser/sektorinteresser.

ROS- analyse

Foreliggende ROS-analyse viser at det knytter seg risiko til flere naturhendelser, både ekstremvær, havnivåstigning/stormflo og skred. Analysen viser imidlertid at en gjennom planforslaget har søkt å redusere risikoen, både gjennom avpassing/avgrensning av arealbruksformål i e.t. aktsomhetskart og innpassing av bestemmelser som sikrer ytterligere undersøkelser ved byggesak og detaljplanarbeid, og ev. vurdering av avbøtende tiltak.

Konsekvensutredning

Den samlede vurderingen i konsekvensutredningen viser at forslått arealbruk i all hovedsak har høy egnethet til forslått arealbruk. Dette medfører at forslagene er tatt inn i planen, kun med mindre justeringer.

Konklusjon og anbefaling

Hensikten med dette planarbeidet har vært å utarbeide en felles arealplan for fjordsystemet og en felles forvaltning av fjorden. I planprosessen har en valgt å fokusere på å ivareta viktige samfunnshensyn knyttet til natur, friluftsliv, infrastruktur og næringsutvikling.

Planen er oppdatert i h.t. sist oppdaterte kunnskapsgrunnlag, både når det gjelder arealformål, bestemmelser og temakart.

Ved høring og offentlig ettersyn kom det inn omfattende merknader knyttet til ønske om ivaretagelse av viktige naturverdier, friluftsliv og næringsinteresser. Dette har medført behov for å justere arealformål og å endre bestemmelser for områder avsatt til akvakultur og ankring. Endringene som er gjennomført er balansert i forhold til næringens behov, overordnede myndigheters interesser og lokalbefolkningens innspill.

Rådmannen vurderer at kommunedelplanen vil gi grunnlag for god, langsiktig og bærekraftig forvaltning av ressursene, stimulere til samarbeid og verdiskapning, samt utvikle en mer ensartet forvaltningspraksis i planområdet. Rådmannen anbefaler at kommunedelplan for

Skjerstadvjorden godkjennes med de endringer som er gjennomført etter offentlig ettersyn og høring.

Rådmannen mener at endelig planforslag til kommunedelplan for Skjerstadvjorden vil dekke Saltdal kommunes behov for neste planperiode. Planforslaget anses som godt nok utredet og er i samsvar med lover og regler for arealplanleggingen. Rådmannen anbefaler arealplanen godkjennes.

Planforslaget og de vurderinger som er tatt, konkluderer med at planen vil være et godt styringsverktøy for den videre utviklingen i fjordsystemet, basert på forutsetningen om bærekraftig forvaltning.

Rådmannens innstilling

I medhold av Plan – og bygningslova § 11-15 jfr. 9-3 vedtas kommunedelplan for sjøområdene med tilhørende plankart og planbestemmelser i Saltdal kommune.

Vedtaket av kommunedelplanen kan ikke påklages.

Formannskaps behandling i møte den 11.06.2019:

Frode Tjønn innledet i saken.

Endringsforslaget var fellesforslag fra SP og AP - vedtatt med 4 mot 3 stemmer.

Innstilling:

Kommunedelplanen for sjøområdene vedtas ikke i denne omgang. Det bes om en tilstrekkelig utredning og konsekvensutredning på blant annet hvordan dette vil påvirke anadrom laksefiske. Samt å se på alle former for utslipp fra næringen.

Kommunestyres behandling i møte den 20.06.2019:

Kim Mietinen, SP:

1. Kommunedelplanen for sjøområdene vedtas ikke i denne omgang. Kommunestyret ønsker en bærekraftig bruk og forvaltning av alle ressurser i fjorden. Kommunestyret ber derfor om at det fremskaffes mer kunnskap om dagens situasjon og eventuelle konsekvenser ved en produksjonsøkning opp mot anadromt laksefiske.
2. Det bes om at det gjennomføres en videre utredning av hvordan fremtidig teknologi med lukkede anlegg eller annen type økologisk balansert drift vil kunne påvirke næringa sine utslipp, herunder næringa sitt nåværende og fremtidige behov for båndlegging av arealer, samt hvordan eksisterende og fremtidig teknologi vil kunne påvirke anadromt laksefiske. Utredningen bør også angi hvilke tidshorisonter næringa arbeider mot i forhold til å ta i bruk nye teknologier, det være seg lukkede anlegg eller annen type økologisk balansert drift. Saken utsettes til denne informasjonen foreligger

Forslaget fra Kim Mietinen er fremlagt som fellesforslag fra S, KRF og AP.

FRP og H fremmet rådmannens opprinnelige innstilling.

SALT fremmet tillegg til fellesforslaget fra SP, KRF og AP:

"Utredningen bør også angi hvilke typer forankring som finnes, og om disse er aktuelle med tanke på økonomiske konsekvenser for næringen."

Etter gruppemøte fremla SP, KRF, AP og SALT fellesforslag forslag.

Felles forslaget er SP opprinnelige forslag med følgende endring:

- Pkt 1 første setning; endres til "Kommunedelplanen for sjøområdene utsettes".
- Tillegg til pkt 2: Utredningen bør også angi hvilke typer forankring som finnes, og om disse er aktuelle.

Saken realitetsbehandles når denne informasjonen foreligger.

Avstemming:

Formannskapetets innstilling fikk 0 stemmer og falt.

Fellesforslaget fra SP, KRF, AP og SALT vedtatt med 12 mot 7 stemmer som ble avgitt for forslaget fra FRP og H.

Vedtak:

1. Kommunedelplanen for sjøområdene utsettes.
Kommunestyret ønsker en bærekraftig bruk og forvaltning av alle ressurser i fjorden.
Kommunestyret ber derfor om at det fremskaffes mer kunnskap om dagens situasjon og eventuelle konsekvenser ved en produksjonsøkning opp mot anadromt laksefiske.
2. Det bes om at det gjennomføres en videre utredning av hvordan fremtidig teknologi med lukkede anlegg eller annen type økologisk balansert drift vil kunne påvirke næringa sine utslipp, herunder næringa sitt nåværende og fremtidige behov for båndlegging av arealer, samt hvordan eksisterende og fremtidig teknologi vil kunne påvirke anadromt laksefiske.
Utredningen bør også angi hvilke tidshorisonter næringa arbeider mot i forhold til å ta i bruk nye teknologier, det være seg lukkede anlegg eller annen type økologisk balansert drift. Saken utsettes til denne informasjonen foreligger.
Utredningen bør også angi hvilke typer forankring som finnes, og om disse er aktuelle. Saken realitetsbehandles når denne informasjonen foreligger.